

NEDERLAND

Enkele beschouwingen over de Nederlandse visserij

Over het geheel genomen waren de resultaten in de Nederlandse visserij in de laatste twee jaar niet onbevredigend. Dit wordt gekonstateerd in het verslag van de C.K.V. over de periode 30 juni 1962-1 juli 1964. Wel was 1962 een slecht jaar waar het de haringvangst betrof — de vangsten lagen ongeveer 30 percent lager dan in 1961 — maar door de aanmerkelijk hogere prijzen — vooral voor gezouten haring — waren de financiële resultaten toch nog beter te noemen dan in het daaraan voorafgaande jaar. In het afgelopen jaar lagen de uitkomsten, zowel wat vangsten als opbrengsten betreft, ongeveer op het peil van 1961. De vangsten van rond- en platvis gaven sinds de vorige periode in totaal een stijging te zien. Door de afname van de aanvoer van tong en als gevolg van de lagere scholprijzen waren de opbrengsten in 1963 wat lager dan in 1962, doch in zijn geheel genomen lagen de financiële resultaten boven het peil van 1961.

De vloot werd in de verslagperiode verder vernieuwd en uitgebreid. De totale sterkte nam met 79 eenheden toe. Deze groei komt geheel voor rekening van de kottervloot, welke in de laatste 2 jaar met 100 eenheden werd uitgebreid. Hiertegenover ontstond een vermindering van 21 schepen in de sektor motortreilers-loggers. Doordat enerzijds het zwaartepunt steeds meer op de visserij met kotters komt te liggen en doordat anderzijds de drijfnetvisserij regelmatig afneemt, treedt een daling van het aantal in de visserij beschikbare arbeidsplaatsen op. Dit blijkt uit de volgende cijfers. Het totaal aantal vissers daalde van 6274 in 1955 tot 5348 in 1962. In die periode ging het aantal zeevissers van 3674 tot 2340 achteruit, dat van de kotters vissers steeg van 1450 tot 2308. Bij het beschouwen van deze cijfers moet wel worden bedacht dat ook de visserij met een personeelstekort te kampen heeft. Bij een iets ruimere arbeidsmarkt zouden vooral de cijfers van de laatste jaren waarschijnlijk iets hoger zijn geweest. Dit doet echter niets af aan het feit dat de werkgelegenheid in de visserij een dalende lijn vertoont.

Hoewel nog niet over de juiste cijfers wordt beschikt, mag worden aangenomen — gezien de veranderingen in de vloot — dat deze ontwikkeling zich in de verslagperiode heeft voortgezet. In 1961 werd namelijk nog door 117 loggers aan de drijfnetvisserij deelgenomen tegen 61 in 1963. Deze tak van visserij is een uitgesproken seizoenbedrijf. Dit houdt het risico in zich besloten dat de bemanningen in de tijd dat niet met de desbetreffende schepen wordt gevist elders werk zoeken en ook vinden met als gevolg dat zij

hun nieuw beroep vaak niet opgeven als het seizoen weer begint. De moeite die men voor het begin van elk seizoen moet doen om geschikte bemanningen voor de drijfnetsschepen te vinden spreekt boekdelen.

Zoals steeds heeft ook deze medaille een keerzijde. Vele jonge vissers kregen hun eerste praktijkopleiding aan boord van een der drijfnetsschepen. Het inkrimpen van de drijfnetvisserij betekent dus ook 'n vermindering van de opleidingsmogelijkheden. Een verlies temeer omdat vooral de drijfnetsschepen 'n eerste klas gezouten haring — een produkt waarop Nederland zich terecht kan beroemen — leverden. Het is dus zaak de scholing elders: bijvoorbeeld aan goed uitgeruste scholen aan de wal verder uit te breiden. Er is veel gesproken over de vraag of een drijfnetvisserij met moderne kotters, uitgerust met een gemoderniseerde vloot een oplossing kan bieden. Nochtans zijn er tot op heden geen tekenen welke op een dergelijke ontwikkeling wijzen.

De uitvoer nam in de verslagperiode in belangrijkheid toe. In 1961 werd 97,2 miljoen kg haring en vis,

een waarde van f 97 miljoen tegenwoordigende, uitgevoerd. Door de slechte haringvangsten in 1962 daalde de uitgevoerde hoeveelheid tot 91,4 miljoen kg. De waarde steeg echter tot f 115,7 miljoen. In 1963 steeg de hoeveelheid uitgevoerde haring en vis weer, en wel tot 99,2 miljoen kg, doch de waarde daalde iets. Toch werd opnieuw voor meer dan f 100 miljoen uitgevoerd; de waarde bedroeg namelijk f 111,3,2 miljoen. Aangezien een groot deel van deze uitvoer naar West-Duitsland en Frankrijk ging, welke landen zelf ook over een belangrijke vissersvloot beschikken, is het gevaar voor een terugdringen van de Nederlandse uitvoerpositie lang niet denkbeeldig. Het belang van de uitvoer blijkt ook als deze wordt gezien tegen de achtergrond van de totale aanvoer. Afgezien van kleine afwijkingen zowel naar boven als beneden — veelal veroorzaakt door schommelingen in de aanvoer — wordt al jaren ongeveer 50 percent van de totale vangsten aan zeevis en haring uitgevoerd. Een van de uitzonderingen waarop werd gedoeld betreft de aanvoer van tong. In het algemeen is deze vissoort over een wat langere termijn gezien vrij prijshoudend, hetgeen voor een zeer belangrijk deel het gevolg is van het feit dat het allergrootste gedeelte van de aanvoer wordt uitgevoerd. Dit gepaard gaande met de hoge prijzen is wel de belangrijkste oorzaak van de grote uitbreiding van de kottervloot. Indien de lagere vangsten van 1963 zich zouden voortzetten ontstaat een werkelijk gevaar van een overschot aan vangstcapaciteit. Een aan-

wijzing temeer voor de kotterreders er zich tijdig op te bezinnen of bijvoorbeeld de drijfnetvisserij voor hen geen mogelijkheden biedt. Een teken aan de wand kan ook zijn dat de opbrengst van schol zich nu al vier jaar in een dalende lijn beweegt.

D. VERBAAN VERLAAT HET C.K.V.

De heer D. Verbaan, bestuurder van de Centrale van Zeevarenden ter Koopvaardij en Visserij, zal op 1 december in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de dienst van deze vereniging verlaten. Ter gelegenheid van zijn afscheid zal op dinsdag 1 december een receptie worden gehouden in hotel-café-restaurant Royal te IJmuiden, van 15 tot 17 uur.

BLIEKINISTRAND

Ongeveer halweg de IJmuidense zuidpier heeft zich een kunstmatig strand gevormd, waarvan het zand afkomstig is uit de havenmond van waar het door de zandzuigers via een pijpleiding aan de andere kant van de pier wordt gespoten. Uit voerder van deze zuigerij is de heer Blik. De arbeiders kwamen dan ook prompt op de naam Blikinistrand.

Aanvoer en opbrengst in de Rijksvishallen te IJmuiden

SEPTEMBER 1964 – SEPTEMBER 1963

VISSOORT	Aanvoer in kg	Opbrengst	Aanvoer in kg	Opbrengst
Verse haring	6.432.736	1.440.209	8.933.042	1.577.252
Gezouten haring	345.105	200.173	465.804	163.922
Makreel	699.773	323.808	547.210	325.642
Pilchards	63.290	15.798	138.730	27.876
Schelvis	2.009.587	547.468	1.004.960	414.418
Kabeljauw	458.574	340.843	222.730	247.309
Koolvis	170.147	102.458	42.936	37.654
Wijting	231.995	78.261	489.855	172.502
Leng	12.287	9.680	2.800	2.787
Heek	1.919	3.472	3.379	5.194
Poon	7.164	5.116	9.141	3.540
Wolf	2.097	1.720	448	457
Roodbaars	30.949	17.400	—	—
Hammen	2.024	6.211	468	1.294
Haai	20.241	13.753	18.208	9.689
Schol	892.261	619.307	1.198.040	494.826
Bot	11.542	3.413	3.194	780
Schar	20.549	11.964	25.489	10.476
Tong	157.918	1.011.459	185.354	1.036.767
Tarbot	37.202	115.636	49.947	140.186
Griet	4.048	9.472	2.999	5.660
Tongschar	6.324	11.507	4.130	7.712
Schartong	1.152	783	242	426
Heilbot	1.833	5.976	1.242	4.066
Rog	5.240	4.179	4.067	3.041
Vleet	1.533	2.232	1.236	1.317
Gek. garnalen	917	1.039	268	147
Kreeft	2.168	1.589	2.414	2.049
Inktvis	—	—	4.626	7.517
Diversen	2.139	1.073	1.626	1.243
Konsignaties	10.124	9.204	14.547	12.948
Totaal	11.642.838	4.915.203	13.379.189	4.718.697